

[Socialministeren.]

sig særlig haardt ramt af Krisen. Men hvor vanskelige Forholdene end er, maa Arbejdet gøres, Kampen maa tages op, mod Standsegoisme, mod Sløvhed eller Lige-gyldighed overfor de smaa i Samfundet, og tages op saaledes, at man følger den gyldne Middelvej, som man vil kunne forsvare ogsaa i Øjeblikket, Middelvejen mellem Haabløshed og den ligegyldige Sløvhed paa den ene Side og det uansvarlige Opvigleri eller Anvisning paa Luftmillioner til den anden Side. Vi lever i allerhøjeste Grad for Øjeblikket i en Realiteternes Verden, og Arbejdsløsheden er den mest haand-faste Realitet, vi har for Øje.

Man skulde da tro, at ogsaa det fredelige Danmark var blevet besat af Vanvid, naar man netop i dette Øjeblik, netop i disse Dage, hvor alle burde staa sammen, paa en Tid, hvor snart 150 000 arbejdsløse med Familier mangler det nødvendige og lammes af Fremtidsudsigterne, kan læse om Udsigterne til en ny stor Kamp, der kan sætte hundrede Tusinde eller flere ud paa Gaden og yderligere skal forarme Landet. Vil det danske Samfund, vil Offentligheden herhjemme virkelig under de nuværende Forhold og de Forhold, vi gaar i Møde, finde sig i en ny stor Arbejdskamp eller lammende Tovtrækkerier mellem de store ansvarlige Organisationer, der nu ikke alene skulde holde Fred, men hurtigst muligt skulde se at løse ogsaa deres Del af de store Opgaver, der ligger for til Arbejdsløshedens Bekæmpelse?

Thi hvad hjælper Krisehjælp, hvad hjælper Arbejdsløshedsunderstøttelse overfor Tidens Brøst? Det er som Morfin for en syg. Det vedrører ikke de alvorlige Spørgsmaal at yde Hjælp til dem, der er arbejdsløse. Det, det gælder om, er at forhindre Folk i at blive det, og i saa Henseende kan en Socialminister, selv en politisk Regering kun udrette saare lidet, hvis de økonomiske Magtfaktorer i Samfundet ikke tager deres Initiativ, ikke føler deres Ansvar saa fuldt som nogen anden.

Maa vi derfor hurtigst muligt faa stukket dette Sværd i Skeden igen! Maa vi faa Arbejdsro her i Landet! Og lad os her i Regering og Rigsdag gaa i Spidsen med at vise Forstaaelse af det ganske nødvendige i for Øjeblikket at komme ind i et virkeligt Samarbejde, først og fremmest til Gavn for dem, der lider mest ilde, dem, der piskes af Arbejdsløshedens Svøbe.

Jeg tillader mig at anbefale dette maadeholdne og velbegrundede Lovforslag

til alle Partiernes velvillige og under Hensyn til de triste Forhold for alle dem, der har opbrugt deres Hjælp nu midt i Vinterens Hjerte, hurtige Behandling i det høje Ting.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg skal tillade mig at fremsætte *Forslag til Lov om Fortrinsret i Høsten for Aaret 1932 for Gæld, der stiftes af Ejere og Brugere af Landbrugsejendomme til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning.*

Saaledes som Forholdene har udviklet sig i Landbruget i de sidste Maaneder, vil det utvivlsomt gaa saaledes, at der vil blive en Række Landmænd, som i det kommende Foraar vil have meget store Vanskeligheder — maaske endog saa store, at de ikke kan overvindes — ved at anskaffe sig det fornødne Frø og Kunstgødning til Brug i Foraaret, og der vil vist ogsaa blive en hel Del Landmænd, som paa Grund af de vanskelige Forhold, de svigtende Indtægter, vil blive tvunget til at opfodre hele deres egen Afgrøde, saaledes at de heller ikke til Foraaret har den fornødne Saasæd.

Det er jo saaledes i Almindelighed, at man køber Frø og Kunstgødning paa Kredit og betaler efter en kortere eller længere Periode. Men saaledes som Laaneforholdene har udviklet sig i de sidste Maaneder, er det næsten umuligt for Landmænd, der i Forvejen er vanskeligt stillede, at faa den Kredit, som de plejer at have, naar de køber den Slags Varer. Det er næsten umuligt for dem at faa disse Varer paa Kredit hos deres Købmand, Foderstofforening og Gødningsforretning, eller hvor de nu køber deres Varer; det vil blive krævet i de fleste Tilfælde og navnlig af dem, der er vanskeligt stillede, at de skal betale kontant.

At det er en Ulykke for de paagældende Landmænd, hvis ikke de kan faa den fornødne Mængde af disse tre Ting i det kommende Foraar, er indlysende for enhver, idet den økonomiske Daarlighed, som de allerede er nede i, yderligere vil forøges i den kommende Tid, naar de ikke kan opretholde Bedriften. Men det vil ogsaa være til overordentlig stor Skade og Fortræd for Kreditorerne, som har Penge til gode hos disse Landmænd, idet de Landbrug, som ikke faar det tilstrækkelige Kvantum Frø, Kunstgødning og Saasæd, vil formindskes i Produktionsevne; den Høst, der skulde komme til Sommer, vil blive meget ringere, end den plejer at være, og dette vil yderligere forringe de Værdier, som indeholdes i Landbruget, og paa den Maade ogsaa komme til at ramme Kreditorerne, som herigen-